

INNLEDNING

Maihaugens visjon er "Vår historie – din framtid!" Vi ønsker at visjonen skal skape interesse for historie og kulturhistorie, gi gode opplevelser og kunnskap til våre gjester og utvikle stolthet over Maihaugen som kulturinstitusjon og turistattraksjon.

Maihaugen har valgt å ha fokus på verdier, og vår langtidsplan (2007-2010) prioriterer verdiene ekte, nyskapende og inkluderende. Perspektivet skal være engasjerende. Maihaugens mål er å være et attraktivt og kreativt museum.

For å nå målet vil strategien være å vektlegge publikums- og håndverksorienterte aktiviteter.

I museets vedtekter (§ 2) heter det at Maihaugen er en vitenskaplig institusjon som har som formål å samle inn, dokumentere og formidle kunnskap om materielle og immaterielle kulturminner, fortrinnsvis for tiden etter reformasjonen.

Med utgangspunkt i samlingene skal stiftelsen drive forskning og formidle kunnskap gjennom utstillinger, publikasjoner, undervisning og andre former for informasjon.

Museet har et nasjonalt ansvar når det gjelder håndverk, håndverkstradisjoner og samtidsdokumentasjon. For bygdesamlinga og bysamlinga er det geografiske ansvarsområdet Gudbrandsdalen og Lillehammer.

Museet har en nasjonal oppgave gjennom forvaltning og driftsansvar for Postmuseet, for dikterhjemmene Aulestad og Bjerkebak og for idretts- og OL-historie.

Maihaugen ønsker å være innovativ og nytenkende, og vil i alt vårt arbeid være innstilt på å ta i bruk ny teknologi og bedre arbeidsmetodikk. Dette gir oss fokus på videre satsning og utvikling av IKT.

Offentlige myndigheter gir kulturpolitiske retningslinjer for museumssektoren, gjennom ulike dokumenter som St. meldinger (Museumsreformen, L-97-Kunnskapsløftet), tildelingsbrev fra Kultur- og kirke departementet, direktoratet AMB-utvikling, Norsk Kulturråd mv. Dette setter rammer for vår virksomhet.

PUFF – Plan for utstilling, forskning og formidling har som mål å styrke forskningen, utvikle formidlingen og øke utstillingskompetansen ved museet. Planperioden gjelder fra 01. oktober 2007 til 01. januar 2010. Den vil da evalueres og justeres i tråd med de erfaringer museet gjør i løpet av perioden. Konkrete aktiviteter for å nå intensjonene med planen vil skje årlig hver høst i forbindelse med årsplansarbeidet.

FORSKNING

Innledning

Maihaugen representerer stor faglig bredde. Forskningsområder, temavalg og perspektiver som hverdagsliv, arbeid, fritid, kommunikasjon og post, OL-historie og idrett, håndverk og handlingsbåren kunnskap, diktning og litteraturhistorie, er sentrale områder i vår virksomhet.

Det forventes at Maihaugen fyller rollen som aktuell samfunnsinstitusjon. Forskningen bør ha som sin viktigste oppgaver å skaffe fram kunnskap om de nye forankringene for identitet som er i ferd med å utvikle seg i befolkningen. Maihaugen er en formidlingsarena med daglig kontakt med publikum. Nærhet til publikum er en stor fordel når man skal sette seg inn i for eksempel hva barn, ungdom, voksne og eldre er opptatt av. Museet har også store muligheter i sine samlinger av gjenstander, bygninger, bøker, arkiv og foto som kan gi grunnlag for ny kunnskap og spennende formidling. Samfunnsaktualitet fordrer aktiv dokumentasjon og forskning. Samfunnsendringer skjer i raskt tempo, noe som ofte er og oppfattes som en motsetning eller kontrast til museenes tradisjon. Det er viktig å ha kunnskap om og forståelse av de endringer samfunnet til stadig gjennomgår. Sammenhengen mellom fortid og nåtid bør styrkes gjennom *faglig* revitalisering av samlingene. En slik revitalisering vil styrke relasjonen fortid – nåtid, og på den måten gjøre museet meningsbærende. Samtidsforskning forsøker på bred, tverrfaglig basis å stille nye spørsmål og ta i bruk nye metoder både for innsamling, forskning og formidling.

Handlingsbåren kunnskap er de erfaringer og kunnskap som i form av håndlag, handlingsmønster og oppfating går i arv fra en generasjon til en annen i et kunnskapsbærende handlingsfelleskap. Ved overføring av handlingsbåren kunnskap er den grunnleggende læreformen herming kombinert med utprøving og personlig erfaring. I dette arbeidet er dokumentasjon og forskning kombinert med praktisk erfaring viktig.

Målsettinger

Hovedmål

Maihagen har som mål å *tilrettelegge for økt forskning og levere forskning av høy kvalitet*, relevant for alle virksomhetsområder ved institusjonen. Det oppfordres til at man utformer prosjekter der flere forskere og ulike miljøer arbeider sammen. På den måten vil man innarbeide forskning ved institusjonen i forskningsvirksomheten nasjonalt. Det vil samtidig bidra til langsiktig heving av vår egen forskningskompetanse.

Delmål

1. Samarbeid med forskere og forskingsmiljøer eksternt

Maihagen bør etablere forpliktende og varig samarbeid med andre forskingsmiljøer og museer nasjonalt og internasjonalt. Maihagen bør videreutvikle institusjonelle og individuelle nettverk og etablere samarbeidsprogrammer. En viktig utfordring for museet er forskningsrekruttering. Maihagen bør knytte til seg lovende stipendiater, og etablere samarbeid med universiteter, høyskoler og andre forskingsmiljøer som har doktorgradsprogrammer. Det bør arbeides for å opprette et eget, tverrfaglig doktorgradprogram for museene.

2. Bedre organisering og utnyttelse av ressurser

- a. Forskningstid for den enkelte skal sikres i henhold til planen.
- b. Det vil bli stilt høyere krav til produksjon hos den enkelte.
- c. En forskningsleder med tilstrekkelig kompetanse og erfaring i å veilede andre skal sikre god utnyttelse av tilgjengelige ressurser.
- d. Det skal arbeides for økt ekstern finansiering.

3. Tverrfaglig samarbeid og produktutvikling internt

Forskningsresultater er ny kunnskap som skal formidles: *forskningen har formidling som mål og formidlingen baseres på forskning*. Økt samarbeid mellom ulike fagfellesskap på Maihagen skal videreutvikle konsernet som regional, nasjonal og internasjonal institusjon og attraksjon.

- a. Forskingen skal resultere i formidling og utstillinger.
- b. Produksjon av vitenskapelige og populærvitenskapelige artikler og bøker skal være relevant for institusjonens virksomhetsområder og av interesse publikum og samfunnet ellers.
- c. Antall publikasjoner skal økes med 10 % i planperioden. En størst mulig andel skal publiseres i bøker og tidsskrifter med fagfelleevaluering.
- d. Dokumentasjon og forskning skal gjøres tilgjengelig på internett.

4. Handlingsbåren kunnskap

Vi vil videreføre og utvikle forståelsen av handlingsbåren kunnskap som teoretisk og metodisk tilnærming i forskning på håndverk. Ordninger som allerede fungerer og som hever forskningskompetansen ved institusjonen skal videreføres.

Strategi

Den overordnede strategien er;

1. Forskingen ved Maihaugen skal synliggjøres.
2. Vi vil oppmuntre til forskning innenfor områder hvor Maihaugen allerede har god kompetanse og utvikle denne videre.
3. Vi vil legge til rette for friere forskning i valg av tema innen konsernets virksomhetsområder.
4. Forskningsoppdrag skal kunne bli en inntekstskilde for institusjonen.
5. I samarbeid med andre museer skal det arbeides for å øke museenes andel av de nasjonale forskningsressursene.
6. Maihaugen vil bidra til at det opprettes egne programmer i Forskningsrådet.

Forskningsplanen skal følges opp med konkret handling. Maihaugen vil iverksette tiltak for å heve sin samlede forskningskompetanse i planperioden 2007-2010.